

ODŮVODNĚNÍ

I. OBECNÁ ČÁST

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

K přípravě návrhu vyhlášky bylo přistoupeno v souvislosti se zákonem č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a zákonem č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška o stanovení obecních stavebních úřadů je novým prováděcím právním předpisem ke stavebnímu zákonu, který vychází z dosud existujícího rozvržení stavebních úřadů v území.

Vyhláška na základě ustanovení § 30 odst. 3 písm. b) stavebního zákona stanoví, které pověřené obecní úřady a obecní úřady vykonávají působnost stavebního úřadu. Současně vyhláška na základě § 30 odst. 4 stavebního zákona stanoví správní obvody všech obecních stavebních úřadů. Vyhláška se použije pro stanovení místní příslušnosti stavebního úřadu pro posouzení záměru v působnosti obecního stavebního úřadu.

Vyhláška se nepoužije pro stanovení místní příslušnosti obecního stavebního úřadu pro posouzení záměru ve výlučné působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Místní příslušnost stavebního úřadu pro záměry v působnosti pouze obce s rozšířenou působností (viz § 34a odst. 2 stavebního zákona) se řídí vyhláškou č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu, v platném znění (dále jen „vyhláška č. 346/2020 Sb.“).

Hlavní principy vyhlášky o stanovení obecních stavebních úřadů lze stručně charakterizovat následovně:

- stanovení pověřených obecních úřadů a obecních úřadů, které vykonávají působnost obecního stavebního úřadu,
- stanovení správních obvodů všech obecních stavebních úřadů.

Vyhláška o stanovení obecních stavebních úřadů v důsledku přispěje k právní jistotě stavebníků a dalších aktérů stavebního práva, neboť soustava obecních stavebních úřadů bude stanovena transparentně a jasně s vymezením konkrétních správních obvodů každého stavebního úřadu.

Vyhláška o stanovení obecních stavebních úřadů bude i v budoucnu průběžně a pružně reagovat na konkrétní potřeby vzniku či zrušení stavebního úřadu v konkrétním území s ohledem na stávající a budoucí objem výstavby a s tím související úkony. Stanovení obecního stavebního úřadu nebo jeho zrušení, popřípadě změnu jeho správního obvodu bude podle § 30 odst. 4 stavebního zákona možné provést vždy k počátku kalendářního roku.

Nová soustava obecních stavebních úřadů bude tvořena 401 úřady na obcích I. a II. typu. Počet stavebních úřadů na obcích I. a II. typu vychází z požadavku samospráv na zachování stavebního úřadu v jejich obci, přičemž právě na základě požadavků samosprávy bude zrušeno celkem 6 obecních stavebních úřadů na úrovni obcí I. a II. typu. Společně se stavebními úřady na obcích s rozšířenou působností bude soustava obecních stavebních úřadů čítat celkem 607 stavebních úřadů.

Výsledkem mezirezortního připomínkového řízení je ponechání územních neskladebností, k jejichž nápravě bylo původně přistoupeno na základě podnětu Ministerstva vnitra, a to v důsledku nesouhlasů ze strany sdružení obcí s celostátní působností (Svaz měst a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky, z. s.), krajských úřadů a zprostředkovaně ze strany jednotlivých obcí, které v naprosté většině odmítly změny ve správních obvodech stavebních úřadů. V rámci jednání s Ministerstvem vnitra bylo dohodnuto, že návrh vyhlášky bude vycházet ze stávajícího stavu (kromě těch stavebních úřadů, které na základě svého rozhodnutí již nebudou ode dne 1.7.2024 tuto působnost vykonávat), a to včetně případů, kdy ke změně ve správních obvodech mělo dojít ve vzájemné shodě všech zúčastněných subjektů.

V rámci mezirezortního připomínkového řízení bylo dohodnuto, že Ministerstvo vnitra, jako ústřední orgán státní správy pro územní členění státu a koordinátor v oblasti organizace a výkonu veřejné správy, zahájí komunikaci s dotčenými obcemi a Ministerstvo pro místní rozvoj poskytne součinnost příslušných stavebních úřadů, přičemž jednotlivé komunikace budou uvedenými rezorty vzájemně koordinovány tak, aby mohla být připravena první novela vyhlášky o stanovení obecních stavebních úřadů s účinností ke dni 1. 1. 2025. To vše s vědomím, že vzhledem k celkovému počtu územních neskladebností je velmi pravděpodobné, že ke dni 1. 1. 2025 bude vyřešena pouze jejich dílčí část. Zásadní podmínkou vyřešení, resp. napravení každé jednotlivé územní neskladebnosti bude souhlas příslušné obce, k jejímuž přesunu, resp. přesunu jejíhož území má dojít, dále stavebního úřadu, z jehož správního obvodu bude taková obec, resp. její území odnímáno, tak i stavebního úřadu, do jehož správního obvodu bude území takové obce nově přiřazováno. Bude se tedy vždy jednat o jakýsi trojstranný akt vzájemné dohody.

V rámci mezirezortního připomínkového řízení byl předložen ze strany Českého úřadu zeměměřického a katastrálního požadavek na doplnění kódu dle RÚIAN u každé obce za účelem vyloučení pochybností v případě častých shodných názvů obcí. Z důvodu nepřehlednosti vyhlášky, pokud by požadované bylo doplněno, byl jako náhradní řešení doplněn v případě obcí stejného názvu, které jsou v obvodu stejného krajského úřadu, název okresu, pod který obec patří.

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Stavební zákon v § 30 odst. 3 definuje, že obecními stavebními úřady jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ministerstvem stanovené pověřené obecní úřady obcí a obecní úřady. V § 30 odst. 4 stavební zákon definuje, že správní obvody obecních stavebních úřadů budou stanoveny prováděcím právním předpisem.

Podrobné stanovení pověřených obecních úřadů a obecních úřadů, které jsou stavebním úřadem ponechává ustanovení § 30 odst. 3 písm. b) stavebního zákona na prováděcím právním předpisu, tj. vyhlášce o stanovení obecních stavebních úřadů.

Zákonné zmocnění k provedení § 30 odst. 3 písm. b) a k provedení § 30 odst. 4 stavebního zákona je obsaženo v ustanovení § 333 odst. 1 stavebního zákona.

Navrhovaná právní úprava plně odpovídá uvedeným zákonným zmocněním a je v každém jednotlivém případě v mezích daného zákonného zmocnění. Navrhovaná vyhláška je plně v souladu se zákonem jako celkem.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhované řešení je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právními akty Evropské unie.

D. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Stávající stavební zákon, tj. zákon č. 183/2006 Sb., ani žádný jeho prováděcí předpis výčet konkrétních stavebních úřadů dnes nestanovují. Podle ustanovení § 13 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb. je Ministerstvo pro místní rozvoj zmocněno k vydání prováděcího právní předpisu. Toto zmocnění nikdy nebylo naplněno. Důvodem této skutečnosti byla značná roztržičnost právní úpravy v rámci soustavy stavebních úřadů, která zahrnovala jak stavební úřady obecné, tak stavební úřady speciální, jejichž správní obvody nebyly identické. Zatímco speciální stavební úřady působí na úrovni obcí s rozšířenou působností, obecné stavební úřady na obcích se v praxi rozpadají na menší územní celky se značným množstvím územních exkláv (výše zmíněná neskladebnost).

Stavební zákon č. 283/2021 Sb., ve znění zákona č. 152/2023 Sb., nyní stanovuje, že soustava obecních stavebních úřadů bude tvořena obecními úřady obcí s rozšířenou působností a dále pověřenými obecními úřady a obecními úřady, které stanoví vyhláška. Díky nové soustavě stavební správy a zániku speciálních stavebních úřadů je nově možné, aby došlo k přijetí jediného právního předpisu, který stanoví obecní stavební úřady, a především konkrétně vymezení jejich správních obvodů.

Na základě rekodifikace veřejného stavebního práva bylo deklarováno, že dojde ke změně soustavy stavební správy, a proto je nezbytné, aby Ministerstvo pro místní rozvoj přijalo prováděcí právní předpis, kterým dojde k vymezení správních obvodů jednotlivých stavebních úřadů.

Stavební zákon zakotvil zcela nový princip stanovení příslušnosti k posouzení každého jednotlivého záměru, když nově je postaven na principu kategorizace staveb, která má přímou vazbu i na příslušnost k povolení záměru. Dosud nebylo vymezení správních obvodů možné kvůli výše specifikované dvojkolejnosti stavebních úřadů, kterými byly jak obecné stavební úřady, tak speciální stavební úřady. S ohledem na zrušení speciálních stavebních úřadů a převedení jejich působnosti pod obecní stavební úřady je nyní možné, aby Ministerstvo pro místní rozvoj nově stanovilo konkrétní vymezení správních obvodů obecních stavebních úřadů.

Cílem přijetí prováděcího právního předpisu je stanovit konkrétní výčet stavebních úřadů s taxativně vymezenými správními obvody, přičemž po dohodě s Ministerstvem vnitra v rámci mezirezortního připomínkového řízení byl ponechán stávající stav, jak bylo uvedeno výše.

E. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí ČR

Vzhledem ke zrušení zcela minimálního počtu stavebních úřadů (celkem 6 stavebních úřadů) lze konstatovat, že navrhovaná právní úprava nemá zásadní dopad na veřejné rozpočty, nepředpokládá negativní hospodářský a finanční dopad na podnikatelské prostředí, sociální dopady ani dopady na životní prostředí. Povinnost zpracovat vyhlášku je uložena stavebním zákonem. Veškeré dopady byly posouzeny a vyhodnoceny v rámci rekodifikace stavebního práva a návrhu stavebního zákona jako součást jeho Hodnocení dopadů regulace (RIA). Při přípravě návrhu vyhlášky nebyly identifikovány žádné nové dopady. Předkládaný návrh vyhlášky v žádném případě nejde nad rámec stavebního zákona, a proto není potřeba vypracovávat samostatnou RIA.

F. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá negativní dopad na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, na ochranu práv dětí a na životní prostředí.

G. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

Lze proto konstatovat, že tato právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace.

Z hlediska principů rovnosti žen a mužů je návrh právních opatření neutrální, neboť navrhovaná regulace nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost žen a mužů a nevede

k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

H. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na ochranu soukromí a osobních údajů.

I. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava není předmětem korupčního rizika.

J. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

K. Zhodnocení dopadů na rodiny, zejména s ohledem na plnění funkcí rodiny, s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace, dále s ohledem na posílení integrity a stability rodiny a posílení rodinné harmonie, lepší rovnováhy mezi prací a rodinou a na posílení mezigeneračních a širších příbuzenských vztahů

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá negativní dopad na plnění funkcí rodiny, s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace, dále nemá negativní dopad ani na posílení integrity a stability rodiny a posílení rodinné harmonie, lepší rovnováhu mezi prací a rodinou a na mezigenerační a širší příbuzenské vztahy.

L. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Vyhláška reflektuje požadavky místních samospráv na zrušení či zachování stavebních úřadů v konkrétním území. Na základě oslovení všech dotčených místních samospráv a na základě jejich požadavků dochází ke zrušení 6 stavebních úřadů, což ve svém důsledku nepředstavuje negativní územní dopady. Soustava obecních stavebních úřadů bude nově tvořena celkem 607 obecními stavebními úřady v území.

M. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení se zásadami tvorby digitálně přívětivé legislativy, včetně zhodnocení rizika vyloučení nebo omezení možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování (digitální vyloučení)

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady do zásad tvorby digitálně přívětivé legislativy.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1 až 3

Ustanovení vymezuje předmět úpravy vyhlášky ve vazbě na ustanovení § 30 odst. 3 písm. b) a § 30 odst. 4 stavebního zákona a v návaznosti na zmocnění vyplývající z ustanovení § 333 odst. 1 stavebního zákona.

Vyhláška stanoví obecní úřady a pověřené obecní úřady, které budou vykonávat působnost obecního stavebního úřadu podle stavebního zákona. Vyhláška dále stanoví správní obvody všech obecních stavebních úřadů.

Výčet stanovených obecních stavebních úřadů podle § 30 odst. 3 písm. b) stavebního zákona uvádí příloha č. 1 k vyhlášce. Ke zpracování výčtu obecních stavebních úřadů na úrovni obcí I. a II. typu formou přílohy bylo přistoupeno zejména z důvodu přehlednosti a s předpokladem, že soustava obecních stavebních úřadů na úrovni obcí I. a II. typu bude každoročně aktualizována v souvislosti s dohodnutým zrušením stávajícího či stanovením nového obecního stavebního úřadu. Výchozí stav vyhlášky reflektuje rozhodnutí jednotlivých obcí I. a II. typu, jejichž obecní úřady v současné době vykonávají působnost obecního

stavebního úřadu, o zachování či zrušení stavebního úřadu v území. Celkový počet stavebních úřadů na úrovni obcí I. a II. typu je 401.

Správní obvody všech obecních stavebních úřadů, tedy jak obecních stavebních úřadů stanovených v příloze č. 1 k vyhlášce, tak i obecních stavebních úřadů obcí s rozšířenou působností, stanovuje pro přehlednost samostatně příloha č. 2 k vyhlášce. Také v případě správních obvodů se vychází ze stávajícího stavu, včetně dosavadních územních neskladebností, jak bylo dohodnuto s Ministerstvem vnitra v rámci mezirezortního připomínkového řízení. Jediné změny ve správních obvodech oproti stávajícímu stavu nastávají v důsledku zrušení celkem 6 stavebních úřadů na základě dohody s dotčenými obcemi. V případě obecních stavebních úřadů obcí s rozšířenou působností nejsou jejich správní obvody totožné se správními obvody stanovenými vyhláškou č. 346/2020 Sb., z níž se však vychází při stanovení místní příslušnosti obecního stavebního úřadu pro záměry v působnosti pouze obce s rozšířenou působností (viz § 34a odst. 2 stavebního zákona).

K § 4

V souladu s účinností stavebního zákona a koncem tzv. přechodného období podle § 334a stavebního zákona se účinnost vyhlášky navrhuje k 1. červenci 2024.